

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Desetletnica nove moderne Turčije

OD OTOMANSKEGA IMPERIJA DO NACIONALNE REPUBLIKE.

V nedeljo 29. t. m. je proslavila nova Turčija desetletnico svojega obstanka. Ta dogodek je vsekakor tako velikega pomena, da se ga moramo spomniti tudi na tem mestu. Muslimanstvo, ki je zajelo najprej arabske narode in potem še Turke, je ustvarilo v srednjem in novem veku ogromni otomanski imperij, ki je obsegal vso Malo in Prednjo Azijo, severno Afriko in Balkanski polotok. To je bila država, ki je segala od Indijskega do Atlantskega oceana in od Sudana do Ogrske nižine. Vodstvo vse muslimanske akcije, ki je bilo prvotno v rokah Arabcev, je prešlo že zgodaj v roke Turkov in glavno mesto imperija je postal Carigrad, nekdanji Bizant. Tam so stolovali turški sultani, ki so bili obenem tudi kalifi. Evropske sile so se zaman trudile dolga stoletja, da bi zrušile otomanski imperij in bi potisnile Turke iz Evrope. To pa, kar se njim ni posrečilo, se je posrečilo malim balkanskim narodom, zlasti Srbom in Bolgarom. Osvobojenje Grkov, Srbov, Rumunov in Bolgarov izpod turškega jarma v prejšnjem stoletju je pomenilo začetek konca otomanskega imperija.

Otomanski imperij je pričel razpadati na znotraj in na zunaj. Svet mu je dal novo ime: „l'homme malade“, »bolni mož« ob Bosporu. Dediči so že nestrpno čakali na njegovo smrt, da si razdeležijo zapuščino. Predzadnji udarec je doživel l. 1912. in 1913. z balkansko vojno, ko je bil potisnjen na levi breg Marmare, torej skoraj docela izrinjen iz Evrope. Svetovna vojna je pa dokončala agonijo. Otomanskega imperija je bilo definitivno konec. Arabske pokrajine so se osamosvojile; nastala je cela vrsta novih držav. Z razpadom tega imperija je pa propadla tudi Turčija sama, njegovo središče. Del sedanje posesti nove Turčije je pobrala Rusija, drugi del Grčija, na ostalo je pa škilila Italija. Od vsega bi bila ostala morda srednja Anatolija. Turška vlada je skupaj s sultanom podpisala ta usodni, sramotni mir. Toda tedaj je organiziral Mustafa Kemal paša svojo novo nacionalistično turško stranko in se uprl. Bilo je to l. 1919. Pet let so potem trajali srčiti boji z orožjem in besedo za svobodo turškega naroda, ne več za otomanski imperij, ne več za sultanat in kalifat. Dne 30. avgusta l. 1922. je Kemalova vojska dosegla odločilno zmago. Grki so bili poraženi in vrženi iz Male Azije. Dne 24. julija leto pozneje je zmagal Kemal paša tudi v Lozani pri diplomatski mizi. S tem so bile dežele turškega naroda osvobojene in združene, in dne 29. oktobra l. 1923. torej točno pred 10 leti, je bila proklamirana turška republika. Kemal paša je odstranil sultanat in kalifat, pa tudi vse drugo, kar ni bilo

lo nacionalno turško. Dasi so imeli Turki v otomanskem imperiju primat, so vendar v mnogih drugih stvarih podlegli Arabcem. Od njih niso vzeli samo muslimanske vere, marveč tudi bogoslužje v arabskem jeziku, arabsko pisavo, noše, kulturo in sto in sto drugih stvari. Kemal paša je s silno voljo in naglo razsodbo odstranil vse to. Uvedel je latinske pismenke, turško bogoslužje, evropske noše, enoženstvo itd. Izginile so široke hlače, šli so turbani in fesi, ženske se niso smele več zakrivati in konec je bilo haremov, konec suženjstva. Turci in Turkinja sta si postala enakopravna. Ustanovile so se v vsaki vasi šole; vsak, star in mlad, se je moral naučiti pisati in brati, odprte so bile srednje šole in tudi univerze. Življenje se je moderniziralo z bliskovito naglico. Skratka — Turčija je nehala biti Turčija v nekdanjem pomenu.

Da bi še bolj podčrtal konec preteklosti in začetek nove dobe, je Kemal paša preselil sedež vlade iz preveč kozmopolitskega in skozi in skozi korumpiranega Carigrada v središče Male Azije, v Ankaro (Angoro). Ankara je bila pred 10 leti žalostna anatolska vas, danes je moderno mesto, simbol nove Turčije, čudež sredi puščave, kakor je čudež Kemalova Turčija sama, ki si je postavila za najvišje načelo: mir in prijateljstvo s sosedi. Nova Turčija noče ničesar tujega, kakor je hotela stara, hoče samo dežele, poseljene s Turki po jeziku in narodnosti. Toda te dežele morajo biti — čiste. Zato so se morali z Balkana preseliti v Turčijo vsi Turki, iz Turčije pa so morali vsi Grki, Bolgari in ostali. V teku 10 let je bilo na ta način zamenjanih več milijonov ljudi. In vse to je delo enega samega človeka Mustafa Kemala paše, ki mu je turški narod dal pridevek »gazi« — svetli, veliki. Preroditelj in sedanji predsednik mlade republike je sam po rodu Balkanec. Rojen je bil v družini turškega davčno-carinskega uradnika iz Gjevgjelije, ki je danes naš obmejni kraj pred Grčijo, in njegova mati je bila po rodu Srbinja. Tudi Mustafa Kemal paša se je že kot otrok učil srbščine. Njegov največji triumf je bila nedvomno nedeljska proslava desetletnice v Ankari, h kateri so prispeli gosti z vsega sveta, da vidijo čudeže njegovega dela.

Danes je nova Turčija trdna realnost. Mir na znotraj in na zunaj ji omogočata nadaljnji razvoj do tistih ciljev, ki jih ji je postavil »gazi«. Z njo veže tudi našo državo nesebično prijateljstvo, ki je bilo nedavno kronano z obiskom Nj. Vel. kralja Aleksandra v Carigradu in podpisanim pogodbom. Čestitkam, ki jih je izrekel svet, se pridružujemo tudi mi!

Dollfusove besede in dejanja

AVSTRIJSKA VLADA POGOJNO ZA SPORAZUM Z NEMČIJO. — PO NOVNA UVEDBA SMRTNE KAZNI.

DUNAJ, 31. oktobra. Ob priliki nedeljske velike parade »Heimwehra« je imel zvezni kancelar dr. Dollfuss govor, v katerem je ponovno naglasil pripravljenost svoje vlade za sporazum z Nemčijo, ki pa je mogoč seveda le v primeru, da Nemčija prizna popolno svobodo in neodvisnost Avstrije. Notranji minister pa je izjavil, da bo Av-

strija ponovno uvedla smrtno kazen, ker hoče tako energično preprečiti razmah kriminalitete v republiki. Splošno se pa smatra, da je ponovna uvedba smrtne kazni naperjena kot strašilo proti narodnim socialistom, katerih protidržavno delovanje noče prenehati in ki povzročajo stalne notranje nepravilike.

Za mir in sporazum na Balkanu

SESTANEK ROMUNSKEGA IN BOLGARSKEGA KRALJA NA DONAVI. — REŠEVANJE NAJVAŽNEJŠIH POLITIČNIH IN GOSPODARSKIH VPRAŠANJ. — BOLGARSKA SE Približuje POLITIKI OSTALIH BALKANSKIH DRŽAV. — SESTANEK TREH KRALJEV NA VIDIKU.

BUKAREŠTA, 31. oktobra. Včeraj sta se na Donavi sestala romunski kralj Karol in bolgarski kralj Boris. Vsi tukajšnji politični krogi naglašajo važnost tega sestanka, ki naj bi ublažil napetost odnosov na Balkanu. To vladarsko srečanje je začetek cele vrste drugih sestankov, na katerih se bodo skušali likvidirati mnogi spori, da bi tako končno na Balkanu, tej najobčutljivejši točki Evrope, zavladal mir in sporazum med narodi. Včerajšnji tisk naglašja, da obstoja med Romunijo in Bolgarsko cela vrsta sporov, ki bi se dali z dobro voljo prav lahko likvidirati. Na prvem mestu je problem narodnih manjšin, ki je navadno vzrok poostrenih situacij in raznih krvavih vpadov ter izgradov, ki seveda onemogočajo vsako ureditev sporov. Mi smo tega je še mnogo gospodarskih sporov, ki se dajo še lažje likvidirati. Romunski tisk izraža odkrito veselje nad sestankom obeh vladarjev in pozdravlja bolgarskega kralja Borisa z upanjem, da je ta sestanek dejanski začetek lepših in boljših dni na Balkanu.

Vladarja sta se sestala včeraj dopoldne v pristanišču Ramadan pri Gjurgjevu in se pristrčno pozdravila. Po pregledu

du častne čete sta se vrnila na romunsko kraljevsko jahto in se odpeljala v spremstvu obeh ministrskih predsednikov, zunanjih ministrov, poslancev ter ostalega svojega spremstva k bolgarski obali blizu Ruščuka, kjer je pričakovala oboja kralja bolgarska častna četa in velika množica prebivalstva. V pozdrav so oddale baterije 21 strelcev. Nato sta kralja s spremstvom odšla nazaj na jahto in se odpeljala v smeri proti Nikopolju. Kralja sta s svojimi državniki vred razpravljala o imenovanju mešanih komisij za urejevanje obmejnih sporov, o uvedbi klirinškega sistema za izmenjavo blaga itd. Bolgarska se je obvezala, da bo najstrožje nastopala proti obmejnemu delovanju komitajšev, obenem pa je pokazala svoje približanje politiki ostalih balkanskih držav. Govorilo se je tudi o pripravah za sestanek romunskega, bolgarskega in jugoslovanskega kralja.

SOFIJA, 31. oktobra. Romunski kralj Karol je osebno odlikoval kralja Borisa z najvišjim romunskim odlikovanjem. Visoka odlikovanja so prejeli tudi predsednik vlade Mušanov in ostali kraljevi spremljevalci.

Amerika hoče zlato vsega sveta

DRZEN ROOSEVELTOV GOSPODARSKI MANEVR. — HEARST NAPOVEDUJE BOJ PROTI RUŠILCU AMERIŠKEGA BLAGOSTANJA IN SVOBODE. — ENAKO STALIŠČE ANGLEŠKEGA TISKA.

WASHINGTON, 31. oktobra. Na predsednični triurni konferenci predsednika Združenih držav Roosevelta z vodilnimi uradniki finančnega ministrstva pri Zvezni rezervni banki, s finančnimi strokovnjaki in zlasti s strokovnjaki finančne korporacije za obnovo ameriškega narodnega gospodarstva je bilo sklenjeno, da bo Amerika kupovala zlato na vseh svetovnih tržiščih. Ta Rooseveltov korak posebno ostro obsoja v vsem svojem tisku kralj ameriškega časopisja Hearst, ki napoveduje najostrejšo borbo proti

taki Rooseveltovi politiki, ker da pomeni atentat na ameriški narod in na z ustavo zajamčeno svobodo, obenem pa tudi propast ameriškega državnega blagostanja. Po njegovem mnenju bi izvedba Rooseveltovega načrta preprečila gospodarsko obnovo države in povzročila zlasti v zunanji trgovini popolno katastrofo.

LONDON, 31. oktobra. Tudi vsi vodilni angleški listi ostro obsojajo Rooseveltovo »zlato politiko« in ugotavljajo, da bo nova Rooseveltova politika le še povečala valutne težave na vsem svetu.

„Brez topov za Nemčijo!“

FRANKFURT OB MENI, 31. oktobra. Hitler je imel nov volilni govor, v katerem je poudaril med drugim sledeče: »Nikdar ne bomo sodelovali pri pogodbah, ki nam ne bodo priznavale popolne enakopravnosti. Prav tako bi ne podpisal nobene konvencije, ki bi jo moral odkupiti s svojim poštenjem. Če bo Nemčija zaradi tega ostala osamljena, imam rajši slavno osamljenost, kakor da bi žrtvoval svojo čast. Nimam topov. Toda videl sem svoje tovariše in z vami se upam boriti za pravice Nemčije.«

Rusko-nemški spor likvidiran

BERLIN, 31. oktobra. Ruski ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov in nemški zunanji minister von Neurath sta imela v Berlinu razgovor, v teku katerega sta likvidirala rusko-nemški spor. Odslej bodo imeli zopet neomejeno možnost delovanja nemški novinarji v Rusiji, ruski pa v Nemčiji.

PARIZ, 30. oktobra. Semkaj je prispel v spremstvu šefa časnikarske službe svojega resora sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov.

Snežni viharji nad Evropo

PARIZ, 31. oktobra. Včeraj zjutraj se je Pariz prebudil v popolnoma zimski obliki. Bil je pravi zimski dan. Iz vse Francije prihajajo poročila o strašnih snežnih viharjih. V Rokavskem prelivu je promet popolnoma ustavljen. Skozi preliv plovejo samo veliki oceanski parniki, ki so dovolj močni, da morejo kljubovati burji in snežnim viharjem. Na mnogih francoskih cestah in železnicah je zastal z ozirom na visoke snežne zamele vsak promet. Telefonske in brzojavne zveze so pretrgane, pa tudi mnoga mesta so ostala brez električne razsvetljave. V južni Franciji prete nove povodnji.

BERN, 31. oktobra. V Alpah sneži že dva dni in dve noči neprestano. Tudi v Ženevi in okolici je zapadlo nekaj decimetrov snega.

MILITARIZACIJA ITALIJSKEGA SENATA.

RIM, 31. oktobra. S kraljevskim ukazom je bilo na predlog predsednika vlade imenovanih 11 novih senatorjev, ki so vsi armijski generali. Med njimi je tudi bivši vojni minister general Gazzera.

Bilo kuda Ki-Ki svuda!

Dnevne vesti

NAŠIM NAROČNIKOM!

Današnji številki »Večernika« smo priložili položnice za vse one cenjene naročnike, ki jim je naročnina potekla. Uprava lista jih prosi, da blagovolijo poravnati naročnino za november po možnosti takoj prve dni meseca, da bo ohranjen red v dostavljanju lista. One naročnike, ki so z naročnino še v morebitnem zaostanku, pa prosimo, da isto poravnajo še ta mesec. Pravočasno plačilo naročnine je v interesu naročnikov samih, kajti le oni naročniki, ki redno plačujejo list, imajo pravico do redne dostave!

UPRAVA »VEČERNIKA«.

NAROČNIKOM IN ČITATELJEM »VEČERNIKA«! Zaradi jutrišnjega praznika Vseh svetnikov izide prihodnja številka našega lista šele v četrtek popoldne.

Promocija. Danes je bil na univerzi v Zagrebu promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Metod Spindler, sin narodnega poslanca g. Vekoslava Spindlerja. Mlademu doktorju naše iskrene čestitke!

Počastitev spomina rajnklih tovarišev. Jutri na praznik Vseh svetnikov se bodo mariborski slovenski obrtniki poklonili spomenu svojih preminilih tovarišev, ki so pokopani na pobreškem pokopališču. Ob grobu rajnega tovariša Volčiča bo obrtniško pevsko društvo pelo nagrobnice, godba pa bo igrala žalostinke. Odbor mariborskega Slovenskega obrtnega društva vabi vse svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeleži počastitve, ki bo ob 15. popoldne na pokopališču.

Vozni promet na pokopališču. Predstojništvo mestne policije razglasi: Ob priliki obiska grobov na dan Vseh svetnikov se brezpogojno prepoveduje vožnja za vse vrste vozil po Pobreški cesti, izven mestni avtobusni promet. Vozovi, namenjeni na obe pokopališči, naj vozijo po Tržaški cesti in Nasipni ulici do Pobreške ceste. Avtobusi morajo voziti na Pobrežje od Kralja Petra trga po Pobreški cesti, vračajo pa se po Pobreški cesti, Tržaški cesti mimo bolnišnice in po Masarykovi cesti.

Dobrodelna akcija za poplavlence. Mariborsko Slovensko žensko društvo bo pobiralo jutri na praznik Vseh svetih prispevke za poplavlence. Naj se mariborsko občinstvo odzove prošnji in daruje po svojih močeh!

Iz učiteljske službe. Nameščeni so na meščanskih šolah naslednji absolventi in absolventke višje pedagoške šole: Stan-ko Poljanec iz Maribora v Veliki Bečker-ek, Ana Kotnikova od Sv. Jakoba v Komiš, Vlada Brtončjeva od Sv. Petra pri Mariboru v Maribor, Filip Kunst iz Ormoža v Kavadar, Juljana Šušteršičeva iz Šoštanja v Ljutomer, Josipina Novakova z osnovne šole v Ormožu na meščansko šolo v Ormožu, Albin Žrjav od Sv. Bolfenka v Trbovlje, Fran Haberman z osnovne na meščansko šolo v Mariboru, Vera Črnigojeva iz Apač v Slovensko Bistrico in Adam Potokar od Sv. Lovrenca v Škofjo Loko.

Smrtna kosa. V zadnjem času so v Mariboru umrli: Ana Drenovškova, stara 73 let; Ana Haslova, 36 let; Karolina Štepec, 75 let; Leopold Šerec, 3 mesece; Marija Ajlečeva, 61 let; Ivan Slomberger, 15 let; Franc Fras, 69 let; Štefan Kamenšek, 33 let; Janko Trpin, 10 let; Marija Pšeničnikova, 30 let; Katarina Štrucova, 66 let; Stanko Kranjc, 2 leti; Alojz Kebrič, 27 let; Stanko Strnad, 2 leti; Anton Čurič, 32 let; Marija Hobotinova, 3 leta; Roza Grefonerjeva, 63 let; Marija Polančeva, 76 let in Ivan Svenšek, 15 let. N. p. v. m.!

Iz kluba koroških Slovencev. Zaradi jutrišnjega praznika Vseh svetih je običajni klubski sestanek preložen na prihodnjo sredo 8. t. m., na kar opozarjamo vse odbornike mariborskega kluba koroških Slovencev.

Združenje brezposelnih učiteljev ima svoje strokovno tajništvo v Mariboru, Sodna ul. 9/III. Kamor se naj obračajo vsi tovariši in tovarišice, ki žele kakršnihkoli informacij. Uradne ure so v torek in petek od 10. do 12. ure. Izvršni odbor pa ima svojo sejo danes v torek ob 20. uri v Sodni ulici 9/III.

Pomožna akcija za siromašne sloje mesta Maribora. Kakor prejšnja leta, je tudi letos mestna občina mariborska izdala apel na občinstvo, naj bi po svojih močeh podprlo lačne in brezposelne, katerih število se ni nič zmanjšalo, marveč je nasprotno še radi hudih razmer letošnje leto precej naraslo. Občina je razposlala vsem hišnim posestnikom nabiralne pole, ki jih sedaj delijo občinski organi. Na vrata socialno političnega ura da pa že trkajo reveži, med katere se je letos pomešalo še precejšnje število intelektualcev. Čim bolj se bliža zima, tem večji je naval brezposelnih iz okolice na mesto. Po vseh znakih sodeč, bo letošnja zima mnogo hujša od lanske in bodo sredstva za pomožno akcijo tembolj potrebna.

Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Vodstvo gospodinske nadaljevalne šole v Krčevini sporoča na mnoga vprašanja staršev in deklet, da se pouk na imenovani šoli za letos prekine. Tovarišicam, ki se ponovno obračajo do mene, pa naznamim, da je lani na gosp. nad. šoli v Krčevini in v Vojniku, kjer so se zbrale tudi gojenke sosednih šol jako poljudno in zanimivo podajal in praktično razkazoval vrtnarstvo naš znani strokovnjak g. Jemec, vrtnar v Mariboru, Prešernova ulica. Storil je to brezplačno in je gojenke obdaril s semenom dobrega fižola, za kar mu vodstvo izreka prav lepo zahvalo. Anka Mešičkova.

Spisek najemnikov in podnajemnikov. Mariborska davčna uprava razglasi: Ministristvo financ, oddelek za davke je z razpisom odredilo, da mora vsak hišni posestnik izpolniti spisek najemnikov in podnajemnikov in ga priložiti posamezni zgradarinski prijavi. Obrazci teh prijav se dobe pri občinskih uradih. Hišni lastniki, ki so zgradarinske prijave za leto 1934 že vložili, morajo v izogib kazenskim posledicam o neposrednih davkih spisek najemnikov in podnajemnikov naknadno vložiti pri davčni upravi, odnosno pri občinskem uradu, in sicer najkasneje do 15. novembra t. l. Hkrati se opozarjajo hišni posestniki, da morajo vložiti zgradarinske prijave najkasneje do 31. oktobra 1933.

Naša država naročila železniške avtobuse. Ker so se poskusne vožnje železniških avtobusov, ki jih je izdelala tvornica Austro-Daimler v Dunajskem Novem mestu na vseh naših progah zelo dobro obnesle in so železniški strokovnjaki ugotovili, da bi bila taka vozila zelo primer- na in njih vožnje zelo rentabilne, je naše prometno ministristvo zaenkrat naročilo 6 takih avtobusov, in sicer 3 večje in 3 manjše. Avtobusi pa bodo na pogon s sirovinim oljem in bodo izgotovljeni v 6 mesecih. Ministristvo bo odredilo, na katerih progah bodo v prometu in bo izdalo poseben vozni red za vožnje s temi avtobusi v maju prihodnjega leta.

Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce odnosno njih vdove. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1933 za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove ustanove po 150 Din, odnosno po 100 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 25. novembra 1933. Priloži naj se jim od občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oz. da je prosilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Splitska mestna občina in njeni nastavljenici. Mestni občinski svet v Splitu bo na svojih prihodnjih sejah začel razpravljati o novem občinskem statutu in je že predložil Društvu občinskih uradnikov osnutek, do katerega so predloge. V novem statutu je namreč določeno, da morajo biti občinski uradniki prav tako plačani, kakor državni uradniki. Doslej so bili uradniki in nastavljenici splitske mestne občine plačani mnogo bolje.

Glavne prireditve Ljubljanskega velesejma v letu 1934. Uprava Ljubljanskega velesejma sporoča, da bo XIV. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem od 30. maja do 10. junija; jesenski velesejem »Ljubljana v jeseni« s prikličenimi razstavami gospodarskega in kulturnega značaja na od 1. do 10. septembra.

Zračni promet na progi Ljubljana—Beograd ukinjen do aprila. Preteklo soboto zjutraj je letos zadnjič odletelo redno letalo iz Ljubljane preko Zagreba v Beograd. Redne vožnje bo družba »Aeropud« začela v aprilu 1934. Na progi Ljubljana—Zagreb je bilo letos 73 poletov, na progi Ljubljana—Sušak pa 12 v obeh smereh. Na omenjenih progah so letala prevozila letos 448 potnikov.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 87. številki: Uredbo o sodnih depozitih, o izdajanju denarja in denarnih vrednostih ter o postopanju z vrednostnimi pošiljkami, posilnimi sodiščem; razpis o uvoznih ekspedicijah blaga; odločbo o izvozu svežih postrvi brez potrdila o zavarovanju valute; seznam strojev in strojnih delov, izdelanih v državi ter objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu.

Nalezljive bolezni. V času od 1. do 7. t. m. je v naši banovini obolelo za nalezljivimi boleznimi 112 oseb: in sicer: za davico 52, za škrlatinko 17, za grižo 16, za legarjem in za ošpicami po 8, za šenom 9, za krčevito odreenelostjo in za otročnično vročico pa po 1 oseba. Umrlo je za nalezljivimi boleznimi 10 oseb, in sicer za davico 9, za grižo pa 1.

Izlet v Prago. Izredna prilika za obisk Prage se nudi udeležencem tega izleta, ki ga priredi od 11. do 19. XI. Zveza jugoslovansko-češkoslovaških lig v zvezi z Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine, društvom »Putnik« in radio-postajo Beograd. Na sporedu je obisk Prage, Karlštajna, Plzna, Karlovih Vary, Bratislave, Dunaja in Budimpešte. V Pragi bo oficilen sprejem pri primatorju in na jugosl. poslaništvu. Cena vožnje znaša Din 750, ves aranžma pa 2.005 Din. Z ozirom na to, da predstavlja ta izlet primerno oddolžitev za številne obiske českih bratov v naši državi tekop pretek- le sezone, je pričakovati številne udelež- be. Informacije, prijave in vplačila pri »Putniku«, Aleksandrova c. 35.

Z avtobusom v Gradec. Za jutri naj- javljeni izlet z avtobusom v Gradec od- pada. Prihodnji izlet bo v soboto 4. t. m. in bo odpeljal avtobus iz Maribora iz- pred hotela »Orel« ob pol 8. uri zjutraj, vrnil pa se bo iz Gradca okrog 23. Ker je še v avtobusu na razpolago nekaj mest, naj se interese javijo čimprej. Prijave sprejema pisarna »Putnika«, Ale- ksandrova cesta, telef. 21-22.

Trgatev je veselje za mlado in staro, pri čemur radi pozabljamo vsakdanje skrbi in postajamo lahkomišeln. Posle- dice takih zadovoljstev se pokažejo na- vadno v obliki močnejšega ali lažjega prehlajenja. Ker pa prehlad ni nikaka ne- varna bolezen, jo marsikdo zanemarija, pozabljajoč, da je prav prehlad največ- krat vzrok mnogih nevarnih bolezni. Za- to moramo zdraviti vsak prehlad, čim se pokažejo njegovi prvi znaki. Najuspeš- nejše zdravimo take prehlade z 1 do 2 Aspirin-tabletama, ki ju zavžijemo s top- lim čajem.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 1. no- vembra, 8.45: poročila; 9: versko preda- vanje, predava ravnatelj Jagodič; 9.30: orgeljski koncert; 10: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11: radio-orkester; 12: čas. plošče; 20: pevski oktet »Ljubljans- kega Zvona«, vmes duet, klavir in har- monij; 21: prenos »Rekviema« iz Dunaja; 22.30: čas. poročila. Spored za četrtek 2. novembra: 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13: čas. plošče; 18: »Otrok in prostost«, predava Marija Kmetova; 18.30: pogovor s poslušalci, se pogovarja prof. Prezelj; 19: srbohrvaščina, poučuje dr. Rupelj; 19.30: plošče po željah poslušalcev; 20: prenos iz Beograda; 22: čas. poročila, plošče.

Kino Union. Danes zadnji dan vefilm »Mata Hari« z Greto Garbo in Ramon Novarrom. Od srede dalje vefilm kras- nih melodij, petja in zvokov nesmrtni Schubertove glasbe »Pesmi mojega hre- penenja« z Marto Eggert. Luizo Ulrich in Hansom Jaray-em.

Grajski kino. Danes zadnji dan »Zvez- da Valencije«. Jutri premiera najlepšega in največjega filma sedanosti »Planine kličejo«. Mojrsko veledelo o junaški borbi malega naroda za svojo svobodo. V glavni vlogi Louis Trenker.

Pri ishiasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zju- traj in tešče, brez truda izdatno iztreb- lenje črevesa, kar povzroči ugoden ob- čutek olajšanja.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 31. oktobra ob 20. uri: »R. U. R.« Red B.
Sreda, 1. novembra ob 20. uri: »Rože v snegu«.

Četrtek, 2. novembra. Zaprto.

»Pop Čira in pop Spira« na maribor- skem odru. Kot naslednjo novost pri- pravljajo komedijo »Pop Čira in pop Spi- ra«. Ta komedija je dramatizacija zabav- ne pripovedke znanega srbskega pisa- telja Stevana Sremca. »Papa Čiro in po- pa Spiro« je zelo posrečeno priredil za oder Božidar Kosar. Delo ima pet dejanj in intermezzo ter slika na jako zabaven način nastanek in posledice malenkost- nega razdora v družinah dveh pravo- slavnihih popov. Vse skupaj se godi v sta- rih dobrih časih v neki vasi v Banatu. Mariborsko uprizoritev — prvo v slo- venskem jeziku — pripravlja H. Toma- šič, glavne vloge igrajo Dragutinovičeva, Zakrajškova, Harastovič in Gorinšek.

Praznik Vseh svetih v mariborskem gledališču. Na praznik Vseh svetnikov ponovi mariborsko gledališče Löwe-Ja- schevo opereto »Rože v snegu«. To de- lo odlikujejo krasna, mestoma povsem operna muzika, diven pevski part in pri- srčna, pa tudi prav zabavna vsebina.

Za prihodnjo glasbeno novost priprav- ljajo »Študentje smo«, nad vse zabavno spevoigro Danila Bučarja, ki ji je napi- sala besedilo Metka Bučarjeva. Lani so to delo uprizarjali nešteto krat z velikim uspehom v Ljubljani. Režija je Skrbin- skova.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkah, usedu (He- xenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kana- la. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi, izborno čistilno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sokol II Pobrežje priredi v nedeljo 5. XI. t. l. ob 16. uri v dvorani Renčeli dra- mo s petjem »Lepa Vida«, nakar opo- zarja že v naprej vse cenj. občinstvo. Zdravo!

Sokolsko gledališče v Studencih otvo- ri letošnjo sezono na novem odru v ne- deljo 5. novembra ob 19. (7.) uri z ljud- sko predstavo ob najnižjih cenah. Vpri- zori se opereta v treh dejanjih »Potepni- hi«, ki je v preteklih letih že 10 krat na- polnila »Sokolski dom«. Nedvomno bo uspela tudi tokrat.

Danes torek: Tarakan et Fara in har- monika — virtuoza dvojica Lanek v Ve- liki kavarni. Jutri: Nadželjnički-bataljon- koncert.

Nesreča dveh kolesark. Preteklo ne- deljo sta se pri Gornji Polskavi težko ponesrečili kolesarki dijakinja gđ. Vida Ogrinčeva in absolventka mariborskega učiteljskega gđ. Marta Primčeva, obe s Pragerskega. Padli sta s koles ter ob- ležali v mlaki krvi. Globoko nezvestni je spravila ob kraj ceste gđ. Ruša Ogrin- čeva. Njej so priskočili na pomoč tudi neki kolesarji iz Maribora, ki so pona- srečeni spravili do vasi, odkoder so ju z vozom odpeljali na Pragersko. Kjer sta v oskrbi domačega zdravnika. Obe sta zelo poškodovani na glavi, vendar sta že izven nevarnosti.

Sejem za prašiče. Na sejem 27. t. m. so pripeljali 93 prašičev. Kupčija je bila zelo slaba in jih je bilo prodanih le 32. Cene mladim prašičem so bile naslednje: 7 do 9 tednov stari 120—160 Din, 3 do 4 mesece stari 200—250 Din, 5 do 7 mese- cev stari 350—400 Din, 8 do 10 mesecev stari 450—520 Din in leto stari 580—650 Din; kilogram žive teže 7 do 8 Din, mrtve pa 9 do 10 Din.

Vremensko poročilo mariborske mete- orološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2,6 stopinj C; minimalna tem- peratura je znašala 2,4 stopinj C; baro- meter je kazal pri 16,5 stopinjah 737,7, reduciran na ničlo pa 735,8; relativna vlaga 93; v pretekli noči je padlo 8,7 mm dežja. Vremenska napoved pravi, da bo od časa do časa zelo oblačno torej ne- stalno deževno vreme, temperatura pa se ne bo bistveno spremenila. Vreme je deževno.

Praznik vseh mrtvih

KRIZANTEME NA GROB NEPOZABLJENIM.

Že od nekdaj, od najstarejših dob človeške zgodovine, je jesen simbol umiranja, simbol smrti. In kadar pride jesen, kadar listje rumeni in legajo dolgočasne sive megle na pokrajine, se spominjamo njih vseh, ki so bili nekoč to, kar smo zdaj mi, pa jih ni več, ker so odšli sanjat večne sanje v tiha domovanja pod zemljo. Spomnimo se s praznikom 1. novembra in polpraznikom Ver-nih duš 2. novembra vseh, ki jih krije hladna ruša. Očistimo jim grobove, okrasimo jih s cvetjem in prižgimo jim sveče, naj jim gore v spomin, kakor so nekoč gorela njihova srca, kakor so gorele njihove duše.

Saj je v življenju slehernega izmed nas, bivših, sedanjih in bodočih, vedno enako, vedno se znova ponavljajoče: rojstvo — življenje — smrt! Zorna mladost: še nerazcveteli cvet; mlada leta: cvetje hrepenenja in velikih uspehov;

zrela leta: delo in žetev — če je je bilo kaj —; stara leta: pešanje, bližanje dnevu zadnjega slovesa. Pa jih je med nami tudi mnogo, ki ne preživijo vseh teh razvojov človeške življenjske usode, ki odidejo prej. In ti so, kakor nerazcvetelo, nedocvelo ali nedozorelo cvetje, ki ga je pomorila prerana slana.

Spomnimo se jutri in poutrišnjem vseh: pradedov, dedov, staršev, bratov, sester, mož, žena, sinov, hčerk, tvorcev naše svobode, znanja, umetnosti in vsega, kar imamo in na kar smo ponosni! Spomnimo se, da smo to, kar smo, samo po zaslugi tistih, ki spe nevzdržno spanje in da bodo tisti, ki pridejo za nami, to, kar bodo po zaslugah spečih in nas, ki bomo še legli k njim! Zato jim okrasimo grobove, prižgimo jim sveče in molimo za njihove duše, za večni mir njihovih senc!

To smelo in efektno pisano utopijo je insceniral in zrežiral g. Jože K o v i č s popolnim razumevanjem in dosegel lep uspeh. Višek režije je vsekakor drugo dejanje z nastopom velike množice robotov. Razliko med roboti in ljudmi je ustvaril z diferenciacijo igre. Ljudje igrajo realistično, roboti stilizirano. V prvi skupini so bili najmočnejši g. V. S k r b i n š e k kot generalni ravnatelj Harry Domin, g. P. K o v i č kot dr. Gall in g. F u r j a n kot stavbenik Alkvist. Poslednji je sijalno zmagal vso težino tretjega dejanja, ki sloni le na njegovi igri. G. N a k r s t je bil kot inž. Fabry boljši v drugi polovici, kakor v začetku. G. D a n e š je ustvaril iz konzula Busmanna več ko pisatelj, gospodu Gromu se pa uloga dr. Hallemeierja ni popolnoma prilagala. Močno je odigrala gđc. S t a r č e v a Dominovo ženo Heleno; to je ena njenih celotno posrečenih kreacij. Pristna je bila tudi gđc. K r a l j e v a kot robotka Helena s svojim tudi dobrim partnerjem Primusom. g. B l a ž e m. G e. Z a k r a j š k o v i se uloga pestunje Nane ni prilagala. Robote so stilizirano odigrali: Mariusa g. R a s b e r g e r. Sullo ga. S a v i n o v a. Radiusa g. M e d v e n. Damona g. T o v o r n i k. drugega, tretjega in četrtega robota gg. G o r i n š e k. C i n o b o r i in Turk. slugo pa g. V e r d o n i k.

S premiero v soboto, dne 28. t. m. je bila združena tudi proslava 15. obletnice osvoboditve Čehoslovaške. Pred predstavo je zato orkester učiteljskih inštruktorjev zaigral čehoslovaško državno himno, ki so jo navzoči stoje poslušali. Obisk je bil dober. Videhli smo poleg predstavnikov oblasti tudi precej mariborskih Čehov.

ALBUS terpentinovo milo
za vse dni - in za vse perilo.

Občni zbor kluba koroških Slovencev

Klub koroških Slovencev je imel v nedeljo svoj letošnji redni občni zbor v Celju. V soboto zvečer je bil v Narodnem domu koroški večer, ki se ga je poleg Korošcev udeležilo tudi precejšnje število celjskega občinstva, tako da so bile prostorne dvorane Narodnega doma nabitosti polne. V imenu osrednjega odbora Kluba koroških Slovencev je otvoril večer predsednik dr. Fellacher. Celjsko pevsko društvo »Oljka« je priredilo koncert koroške pesmi, med odmorom pa je imel vodja mariborskega socialno-političnega urada g. Brandner spominski nagovor o koroškem plebiscitu. Drugi dan, v nedeljo, je bil občni zbor, na katerem so bili zastopani pododbori iz Maribora, Celja, Ljubljane, Prevalj, Jesenic in Trbovelj. Izvoljen je bil nov odbor, ponovno s predsednikom dr. Fellacherjem na čelu. Sprejeti so bili razni sklepi, ki se tičejo organizacije, na dnevnem redu pa so bile tudi obširne in temeljite razprave o razmerah v katerih žive rojaki na Koroškem. Zahteve vseh zborovalcev so bile: »Kolikor pravic imajo bratje na Koroškem, nič več in nič manj jih ne smejo imeti Nemci pri nas!« Popoldne so nekateri člani pohiteli na izlet z avtobusi v Frankolovo. Občni zbor Klubov koroških Slovencev pa je pokazal, da je v njih samih kakor tudi v slovenskem narodu mnogo živahnega dela za pravično koroško stvar in ne bo Koroška nikdar pozabljena.

Ptuj

Huda nesreča se je zgodila preteklo soboto zvečer v Bukovcih pri Ptuj. V Cvetkovi gostilni je bila zbrana družba domačinov, med katerimi je bil tudi lovski paznik Blaž Toplak, ki je imel pri sebi nabito lovsko puško. Nenadoma pa se je Toplaku na rami obešena puška obrnila k tlom in se sprožila. Svinčena zrna so zadela posestnikovega sina Franca Kukovca v desno nogo pod kolonom. Hudo ranjenega Kukovca so prepeljali v ptujsko bolnišnico. Navzoči pravijo, da se je priklanjal se je plamen sveč in poljubljaj zemljo, tu pa tam je še katera uga-snila.

Ivan je stal ob materinem grobu, sklonil je glavo kakor popotnik, ki je prišel po slovo k materi. Jožko je klečal, žena je molila naprej in ostali so na glas odgovarjali. On pa je stal s sklonjeno glavo in sanjal. Stisnil se je v suknjo, veter ga je hladno in neprijetno gladil.

»Spiš, mati? Ali ni lepo spati, spati ter se nič več zbuditi? Spati in sanjati v brezkončnost. Povpraševal sem se, kako pravico imajo drugi do življenja in zakaj moram jaz vse vreči v pozabljenost, zakaj ne smem seči po sreči. Danes pa vidim, da ni bilo prav in odveč. Težka je pot do zavesti in spoznanja, kakor na Golgoti, brani se človek do poslednje kaplje krvi, le lastna onemoglost ga prisili tja: drugam ne moreš. In takrat, ko se je že predal, takrat se človek zave. Saj to ni tako strašno. Zapreš oči in že počivaš, truden in zmujen. Tu pri tebi bom legel, mati, da bova skupaj sanjala. Hišica bo topla; nekoliko tesna res, pa temna, pa to ni nič. Prav najboljša za sladke sanje. V velikih steklenih gradovih je človeka strah, tu pa je tako lepo... In sanjala bova o vsem, na vse bova mislila, na mladost, na srečo, ki jo jekomaj slutilo srce v bridkih urah življenja, sanjalo o njej iz dneva v dan.

Ko je drugi dan bil pri župniku in

Toplaku sprožila puška po nesrečnem naključju, vendar bo pa imel še sitnosti, ker je bil v javnem lokalu z nabitim orožjem.

Pri gašenju apna se je ponesrečila posestnikova žena Ana Drevenškova s Pobrežja. Dobila je tako nevarne opekline na glavi in rokah, da je morala iskati pomoči v bolnišnici.

Tatvina. Posestnico Marijo Ropovo na Bregu pri Ptuj so v noči na preteklo nedeljo obiskali neznani tatovi. Odnegli so iz stanovanja razno obleko in perilo, vredno okrog 1000 Din. Nekega osumljenca so orožniki že aretirali in izročili sodišču.

Kino. Na praznik Vseh svetih se ob 18.30 in 20.30 ter v četrtek ob 20. predvaja »Strast za filmom«. Je to najveselejši film Harolda Lloydja v nemški verziji. Dodatek k filmu je Ufin tednik in Paramountov kulturni film.

Sport

Medklubski odbor LNP, službeno. V nedeljo 5. novembra se bodo odigrale naslednje tekme: v Mariboru ob 14. uri na igrišču SK Železničarja prvenstvena tekma SK Železničar mladina:SK Svoboda mladina; ob pol 15. uri prvenstvena tekma SK Ilirija Ljubljana:SK Železničar I. V Čakovcu ob pol 15. uri na igrišču Čakovskega SK prvenstvena tekma SK Gradjanski (Čakovec):SK Mura (Murska Sobota). V Murski Soboti ob 15. uri prvenstvena tekma SK Panonija (Murska Sobota):SK Drava (Ptuj). Službujoči odbornik v Mariboru g. Mazi, v Čakovcu g. dr. Meznarič, v Murski Soboti pa g. Novič.

Sokolstvo

Sokolska četa pri Sv. Barbari v Slov. goricah. Preteklo nedeljo je priredila naša četa v Kirbiševi gostilni dobro uspešno vinsko trgatev. Prireditelj je bila lepo obiskana in je dosegla svoj namen ter je z uspehom zadovoljna predvsem naša blagajničarka Milka Kotnikova. Naša četa se pridno pripravlja, da bo čim slovesnejše proslavila 60letnico I. podstaroste sokolskega saveza, za Sokolstvo mnogozasluznega br. E. Gangla, kakor tudi za praznik Zedinjenja.

Bogomir: Sel je počivat in sanjat večni mir

Konec

»Zbogom polje, širo polje, tako se mi zdi, kakor da si brez mej. Blažen, kogar hraniš. Jaz sem živel pri skrivnostih tvojih, v stalnih sanjah o tebi. Ko sem sedel v mraku na večer, sem sanjal, da se sprehajam po tebi, da ogledujem vsako bilko, zasledujem zajce, gledam v dom skripančkov in radost je bila v mojem srcu že pri spominih na tebe. Blažen, ki bom spal pri tebi in sanjal samo o tebi. Sanjal bom o tvoji čarobnosti: kadar te bo pomlad oblekla, kakor mati deklico na velikonočno nedeljo: kadar bodo žita klasje poglala: kadar bo pisano mak cvetel, kakor da bi umetnik razsiral barve po zelenem platnu: kadar bo praznik. Jožko, odtrgaj žito koren, da bo zarumenelo preko noči za srp; ko bo aida dehtela po medu sladkem vse vkriz: ko bodo trgači peli po koruzi vzdolž, ko te bo kmet obračal na jese, da si boš lažje oddahnila z belim prtom, ko boš zaspala. Zbogom, polje! — — Zbogom, ti log, zdaj v sanjah jesenskih. Povej vsem svojim prebivalcem-ptičicam, kadar se bodo povrile na spomlad iz južnih krajev, da Ivana ni več tistega Ivana, ki jim je kot majhen deček gledal skrivaj v gnezda — naj mu vse to odpusté: da

je šel počivat in sanjat večni sen — — Zbogom, ti gora v daljini, solnce hrepenenja, cerkev na vrhu, kamor sem si želel vsa leta in vendar ne vem, kako je tam. otroške sanje bom nesel o tebi v grob... Takrat je obstal pred njim lovec Janči in se začudil:

»He, Ivan, menda vrabce preganjaš; saj jih ni nikjer. Pojdi z menoj, da ustreliva enega za gospoda župnika, saj ga ni škoda, ali župnik so župnik.«

»Ne, ne bom šel,« je odkimal Ivan. »Ne ljubi se mi. Nekdaj, Janči, me ni ste pustili, ko sem še majhen bil... Srečo želim.« Ivan je odšel med drevjem proti domu.

Na grobeh, na pokopališču so gorele sveče, da je bilo videti, kakor bi se nebo odtrgalo in se spustilo na zemljo med njive, na gosto posejano z zvezdami. Noč je zagrinjala vas, v zvoniku je zdaj pa zdaj zadonel zvon žalostno in zamolklo. Med grobovi so hodile temne sence, le malo razsvetljene od gorečih sveč. Pri vsakem grobu so klečali ljudje in molili za pokoj preminilih. Vsa družina je prišla, prižgali so sveče na očetov grob in molili.

Največ sveč pa je gorelo na velikem križu in tudi največ ljudi se je tam trlo, molili so na glas otožno in zaspino. Včasih je narahlo potegnilo od seve, kakor sen, zavzdihnilo so plošče na križih, kakor da bi mrtvi jokali.

se je poslovil od njega, kakor bi šel na dolgo pot, mu je rekel župnik:

»E, Ivan, ne bodo ti tako hitro gorele sveče na grobu, kri se ti povrača v lica in rediš se!«

»Letos mi še niso prižgali, res, k leti pa bodo tudi meni gorele...«

Napitil se je preko pokopališča, gledal otroke, ki so pobirali sveče, ki niso zgorele, da jih bodo rabili doma za zdravlilo. Tudi on je nekaj pobiral, zgodaj zjutraj; komaj da je zvonar odzvonil »Zdravomarijo« in pregnal strahove, je že razgrebal s prsti zemljo.

»Drugo leto boste pa že prišli do moje hišice, otroci; ali se bo kateri spomnil, da tukaj spi srečen človek, ki se je pregrešil le s tem, ker je hotel živeti?«

In župnik, ki je gledal skozi okno za svojim ljubljencem, je vzdihnil bridko:

»Prav ima, k leti mu bom prižgal svečo. Kadar človek želi smrti in jo čuti, pride skoraj...«

Ko pa je zapadel sneg, se je odprl tudi novi grob, na katerem še ni poglala roža, poleg drugega, starejšega. Na lesenem, nerodno obtesanem križu je stalo poleg imena še nekaj besed:

»Človek, ki se mu je izpolnila v življenju samo ta želja, da poleg matere spi...«

Marij Skalan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

115

»Da, razumel sem«, je odgovoril Skomar. »Jutri opolnoči na sredini letališča. Pripravljen bom...«

»Dobro, potem bodi pozdravljen in na svidenje!«

»Na svidenje!«

Inženjer Skomar je kakor brez uma odrzel nazaj v avtomobil in se odpeljal pred »Union«. Planil je v klet, prijel profesorja Roškarja za roko in ga potegnil iz družbe na sredo kleti. Težko sopeč mu je dejal:

»Zgodilo se je, kar sem vedno pričakoval, gospod profesor.«

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal profesor. »Povejte mi vendar! Zakaj ste tako razburjeni in zasopljivi?«

»Počakajte, da vam povem. Pravkar sem po radiu govoril z doktorjem Danilom Doljanom. Poklical me je iz Oceanopolisa, mesta, ki leži tisoč petsto metrov globoko pod gladino Atlantskega oceana. Povedal mi je, da so ga takrat ujeli potomci Atlantov, da je potem živel pri njih, napravil revolucijo in je sedaj predsednik njihove ljudovlade. Te dni se bo poročil s hčerko prejšnjega predsednika, ki ji je menda ime princesa Intela, ali nekako tako slično. Povabil naju je k sebi v Oceanopolis in na ženitovanje. Naročil mi je, da bodiva jutri opolnoči na sredi ljubljanskega letališča pripravljena na odlet. Po naju bo prišlo posebne vrste letalo, ki naju bo z bliskovito naglico preneslo na ocean in potem bova odšla v Oceanopolis.«

»Saj to vendar ni mogoče, dragi inženjer«, je dejal profesor. »Vse to se mi zdi kakor bajka iz »Tisoč in ene noči«. Doktor Doljan živi, živi v Oceanopolisu, mestu pod morjem, je predsednik vlade, se ženi in naju vabi na ženitovanje. Človek božji, saj se vam je zmešalo.«

»Prav nič se mi ni zmešalo, gospod profesor«, je odgovoril Skomar. »Z Doljanom sem govoril tako resnično, kakor govorim sedaj z vami. Razločno sem slišal njegov glas. Vse kar sem vam povedal je čista resnica. Sicer pa, saj se bova lahko jutri opolnoči sama prepričala, kako je. Obljubite mi le, da boste šli z menoj na določeno mesto. Če pridejo zares po naju s svojim letalom, dobro, če ne pridejo, bova morala biti seveda tudi zadovoljna. Vrnila se bova v mesto na cviček.«

»Če hujšega ne more biti, potem vam rad ustrežem«, je odgovoril profesor. »Pripravil se bom in bom jutri točno skupaj z vami na letališču. Sedaj pa grem spat, da bom jutri spočit in bom lažje premišljeval o vsem tem, kar ste mi tako nepričakovano sporočili. Če je vse resnica, moj dragi, potem bomo doživeli v prihodnjih dneh nezasišana čudesa.«

Profesor Roškar se je poslovil in odšel, Skomar pa je sedel zopet med dijače, ki so ga smeje se povpraševali, če morda ni govoril z doktorjem Danilom Doljanom. Toda inženjer je bil redkobeden. Ni hotel izdati svoje skrivnosti. Samo pil je, pil več kakor navadno in

smehljaj se je tako zadovoljno in zmagoslavno, kakor ga niso videli še nikoli poprej. Bil je trdno prepričan, da se bliža čas, ko bo mogel vsem tistim, ki so se mu smejali, pokazati, da je imel prav vendarle samo on.

LIX.

Temna noč je ležala nad Ljubljano in ljubljanskim poljem, ko sta inženjer Skomar in profesor Roškar tiho korakala proti letališču. S trmavajem sta se peljala samo do periferije, potem pa sta šla dalje peš, da ne bi vzbujala pozornosti. Mislila sta si, da ju vsi opazujejo in vsi vejo, da se nameravata odpeljati v neznanu mesto pod morjem. V resnici se seveda nikomur še sanjalo ni o tem, in nihče bi jima tudi ne bil verjel, če bi mu pripovedovala še tako na dolgo in na široko o Doljanovem sporočilu, čudnem nočnem zračnem vozilu, potomcih starih Atlantov in Oceanopolisu. Šla sta zato tako previdno, kakor da bi se odpravljala na prepovedano delo. Tudi si nista upala na glas govoriti in sta le kdaj pa kdaj šepetaje izmenjala kakšno besedo.

»Le če naju ne bodo opazili«, je vzdihoval profesor, ko sta bila že blizu letališča. »Morala bi potem povedati, kaj nameravava. Jutri bi seveda vse mesto govorilo o naju. In če letala ne bi bilo! Paglavci bi se nama smejali; veste, po pravici vam povem, prav nič ne verjem v vso to zadevo. Če vas ni kdo pošleno potegnil? Doljan, Atlanti, Oceanopolis... Saj človek zares ne more verjeti...«

»Prisegam vame«, je ugovarjal inženjer, »da je vse kar sem vam povedal čista resnica. Govoril sem z Doljanom kakor sedaj z vami. Njegov glas vendar poznam. In verujem mu. Letalo bo zares prispelo; le počakajte še nekaj minut, gospod profesor.«

Previdno kakor dva tatova sta se ukradla inženjer in profesor na letališče in se ustavila nekako pri sredini. Manjka je še nekaj minut do polnoči, vendar sta neprestano strmela proti nebu, nestrpnost pričakujoč trenutka, ko se bo nad njima pojavilo skrivnostno vozilo. Ko ga še ni hotelo biti, sta nemirno stopicala sem ter tja.

»Kaj pa nosite tu s seboj?« je prekinil tiho profesor Roškar in pokazal na majhen kovček v inženjerjevi roki.

»Ugenite!« je dejal smeje se Skomar. »Kako naj bi ugenil, saj nisem svetlovidec«, je menil profesor.

»Potem vam bom pa povedal. Kupil sem dva litra najboljšega cvička, Doljan ga bo gotovo vesel, saj stari Atlanti take pijače ne poznajo.«

»Ha-ha-ha-ha«, se je zasmejal profesor. »Cviček nosite? Kaj pa naj Doljan počne s cvičkom? Res je, rad ga je pil, vendar mislim, da sedaj ne čuti prav nobene potrebe po tej naši kranjski kislici. Gotovo imajo v podmorju mnogo boljše pijače.«

»Dobro, dobro«, je odgovoril inženjer, »kaj pa nosite vi tu?«

»Dežnik.«

»Čemu vam bo dežnik v letalu in čemu v podmorju? Saj tam vendarle ni dežja?«

»Za vsak primer je pa le dobro, če ima človek s seboj dežnik. Saj ne veste, kaj se vam vse lahko pripeti.«

»Vendar se mi zdi, da je cviček za pot dosti bolj potreben, kakor pa dežnik. Če bova žejna med poletom, ga bova lahko še sama popila. Potem se ne boste čudili, zakaj ga nosim s seboj.«

»Počakajte, počakajte«, je vzkliknil nadomna profesor in ga prekinil. »Zdi se mi, da slišim neko šumenje.«

Mali oglasi

Razno

KOŽUHOVINASTE

plašče moderniziram in pre-krojim v jope po najnovejših pariških in dunajskih krojih. Jamčim za strokovno in solidno delo ter točno postrežbo. P. Semko, krznarski mojster, Gosposka ulica 37. 3360

MARTIN SAFRAN,

sobo-krkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ulica 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

ČEVJARJI POZOR!

Kdo bi hotel prevzeti dobro vpeljeno delavnico? Interesenti izvejo natančneje pri zadrugi. 4161

Pijte drevesno
BRASIL-MATTE
Izdelek Din. 5.-
L. ANDERLE

ENTLANJE, 1 METER I DIN in moderno damsko in moško perilo po zmernih cenah izdeluje Marica Petrovič, Maribor, Frankopanova 51. 4130

NAZNANILO!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril frizerski salon za gospode in dame v Orožnovi ulici št. 1, nasproti Mestne hranilnice. Cenjenim damam in gospodom se priporoča Cvetko Marin. 4085

VABILO

NA REDNI OBČNI ZBOR

Zadružne elektrarne v Ormožu r. z. z. o. z., ki bo v četrtek, dne 9. novembra 1933 ob pol osmi uri (19.30) v prostorih gostilne g. Marije Horvat v Ormožu s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo o računskem zaključku za leto 1932. 4. Sklepanje o tem poročilu. 5. Nadomestna volitev odbo-ra. 6. Slučajnosti. — Pripomba: V slučaju, da občni zbor ob 19.30. uri ne bi bil sklepčen, se vrši v smislu § 26 pravil ob 20. uri v istih prostorih in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu zastopanih deležev. — Načelstvo. 4159

IZDELUJEM USNJATE

SUKNJE za Din 650.—, kratke sportne suknjiče po Din 400.—. Prvo-vrstno delo in kvaliteta. L. Rozman, Aleksandrova cesta 25, Studenci. 4148

Prodajam

DOBROIDOČO GOSTILNO prodam ali zamenjam za drugo posestvo v okolici Ptuj. Naslov v upravi »Večernika«. 4153

Stanovanje

DVO- IN TRISOBNO STANO-VANJE takoj oddam, Maribor, Smeta-nova ulica 59, pritličje. 4145

TRISOBNO STANOVANJE, novo adaptirano, suho, solučno, s pritliklinami, oddam takoj mirni, stalni stranki. Vprašati v trgovini Sikošek, Koroska cesta 102. 4157

ODDAM V NAJEM STANO-VANJE.

obstoječe iz kuhinje, sobe in drugih pritliklin, v bližini delavnice drž. železnice. Istotam se da v najem 6000 kv. metrov. n. l. v. Naslov v upravi »Večernika«. 4154

STANOVANJE TREH SOB, kabineta in pritliklinami, s plinom in elektriko, oddam s 1. decembrom. Vpraša se v upravi. 4108

ODDAM STANOVANJE.

sobo, kabinet, kuhinjo in shrambo, s 15. novembrom. Bollenkova ul. 10. Studenci. 4081

Sobo odda

SPREJMEM DVA GOSPODA na hrano in stanovanje, ali samo stanovanje. Mlinska ulica 10. 4162

GOSPODE.

gospodične ali zakonski par, sprejem na stanovanje, Aleksandrova cesta 17, L. dvorišče. 4150

KOT SOSTANOVALCA sprejemam boljšega gospoda. Sredina mesta. Jenkova ulica 5, vrata 2. 4151

SPREJMEM GOSPODIČNO v svo oskrbo. Cvetlična ulica 21, vrata 3. 4152

ODDAM PRAZNO SOBO, parketirano in z električno lučjo, v bližini Kralja Petra trga. Najraje gospodični. Naslov v upravi lista. 4150

ODDAM V NAJEM solnčno kletno sobo. Vpraša se Poljska cesta 6 pri Rapidom igrišču. 4118

DVA GOSPODA

sprejem na stanovanje in hrano. Frankopanova ulica 41. 4149

Cvetlice

vence in šopke dobite najceneje v cvetličarni

Požar, Tyrševa 36 palača Ban. hran.

Ovčja volna

„Kluft“

10 dkg Din 13.—, 4krat zvita, skoraj neraztrgljiva za kratke in dolge nogavice.

„Gelbschild“

10 dkg Din 18.—, 4krat zvita, mehka in izdatna, za sviterje in jopice.

„Friesia“

5 dkg Din 10.—, 2krat zvita v vseh barvah, pri-pravna za čepice in bluze.

Partijska volna

5 dkg 5 Din, ostanki zelo poceni.

C. Büdefeldt Maribor, Gosposka 4

Izkoristite trenutno zares najnižje cene!

Na primer:

Blago za plašče . . . od Din 29.- naprej
Blago za obleke . . . „ 28.- „
Flanele . . . „ 10.- „
Žamet (velika moda) . . . „ 25.- „

Nadalje velika izbira v double-flanelah, pyjamah (flanele za pyjame), svili i. t. d.

DOLČEK & MARINI
MANUFAKTURNA TRGOVINA
MARIBOR, GOSPOSKA 24

Kolosalen prihranek na kurivu

dela

„ZEPHIR“ - peč

ki je najcenejša peč se-danjosti. „ZEPHIR“ - peči Vam prihranijo v teku let mnogo tisoč dinarjev. 10 kg drv greje sobo 24 ur izdelek tt. „ZEPHIR“ tovarna peči Subotica.

Zahtevajte brezplačne prospektel

Tovarniško zastopstvo:

V Mariboru: Pinter & Lenard
V Celju: D. Rakusch
V Ljubljani: Venceslav Breznik

Zahvala

Vsem, ki so z nami sočustvovali in nas ob bridki izgubi našega preljubljenega sinka

JANKCA

toložili, ki so obsuli našega ljubljena s cvetjem ter ga spremili na njegovi zadnji poti, se najtopleje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo č. g. katehetu patru Antonu za njegov tolažilni zadnji pozdrav in pevcem »Jadrana« za ginjaive žalostinke. Bog plačaj!

M a r i b o r, dne 31. oktobra 1933.

4164

Zalujoča družina Trpin-ova.